

หน่วยที่ 5

สัปดาห์ที่ 7

เรื่อง

ระบบน้ำมันเชื้อเพลิงของเครื่องยนต์

**แผนการจัดการเรียนรู้แบบมุ่งเน้นสมรรถนะอาชีพ
และบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**

/ ผล 5 มิติ / นโยบาย 3 D และ 11 ดี 11 เก่ง

รหัสวิชา 2101-9004

วิชางานซ่อมเครื่องยนต์เบื้องต้น

หน่วยที่ 7

ชื่อหน่วย ระบบน้ำมันเชื้อเพลิงของเครื่องยนต์

ชื่อเรื่อง ระบบน้ำมันเชื้อเพลิงของเครื่องยนต์ จำนวน 4 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

1. ระบบน้ำมันเชื้อเพลิงของเครื่องยนต์ ทำหน้าที่จ่ายส่วนผสมของอากาศและน้ำมันเชื้อเพลิง
2. หน้าที่ส่วนประกอบของระบบน้ำมันเชื้อเพลิง ของเครื่องยนต์แก๊สโซลีน และ เครื่องยนต์ดีเซล
3. ระบบน้ำมันเชื้อเพลิงดีเซล จะอาศัยปั๊มฉีดน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นตัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงให้กับหัวฉีด เป็นอุปกรณ์ที่ทำหน้าที่ฉีดน้ำมันให้เป็นฝอยละออง เพื่อส่งเข้าไปในกระบอกสูบช่วง

2. สมรรถนะประจำหน่วยการเรียนรู้

1. ผู้เรียนสามารถบอกหน้าที่ระบบน้ำมันเชื้อเพลิงของเครื่องยนต์ได้อย่างถูกต้อง
2. ผู้เรียนสามารถบอกชื่อและหน้าที่ของส่วนประกอบของระบบน้ำมันเชื้อเพลิงแก๊สโซลีนได้อย่างถูกต้อง
3. ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ข้อขัดข้องระบบน้ำมันเชื้อเพลิงของเครื่องยนต์ได้อย่างถูกต้อง

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 จุดประสงค์ทั่วไป

- นักศึกษาสามารถบอกหน้าที่ระบบน้ำมันเชื้อเพลิงของเครื่องยนต์ได้อย่างถูกต้อง
- นักศึกษาสามารถบอกหน้าที่ของส่วนประกอบของระบบน้ำมันเชื้อเพลิงได้อย่างถูกต้อง
- นักศึกษาสามารถบอกชื่อและหน้าที่อุปกรณ์การฉีดน้ำมันเชื้อเพลิงของเครื่องยนต์ได้อย่างถูกต้อง

3.2 จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

- ผู้เรียนสามารถต่อระบบน้ำมันเชื้อเพลิงได้อย่างถูกต้อง
- ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์สาเหตุข้อขัดข้องของระบบน้ำมันเชื้อเพลิงได้อย่างถูกต้อง

4. เนื้อหาสาระการสอน/การเรียนรู้

4.1 ด้านความรู้

- หน้าที่ของระบบน้ำมันเชื้อเพลิง
- อุปกรณ์ระบบน้ำมันเชื้อเพลิง

4.2 ด้านทักษะหรือปฏิบัติ

- การล้างคาร์บูเรเตอร์

4.3 ด้านคุณธรรม/จริยธรรม/จรรยาบรรณ/บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง

- ความมีวินัย : การแต่งกาย , การตรงต่อเวลา
- ความรับผิดชอบ : ทำงานเสร็จทันตามเวลาที่ กำหนด
- ความสนใจใฝ่รู้:มีความสนใจในการหาความรู้เพิ่มเติมความกระตือรือร้นจะเรียนรู้
- ความมีมนุษยสัมพันธ์ : ยอมรับความคิดเห็นผู้อื่น
 - ความอดทน อดกลั้น : มีสติควบคุมอารมณ์ได้ดี
 - ความซื่อสัตย์สุจริต : ไม่นำผลงานผู้อื่นมาแอบอ้างเป็นของตน
 - การประหยัด : ใช้วัสดุที่เหมาะสมกับงาน , ปิดไฟฟ้า ทุกครั้งที่เลิกใช้
 - ความกตัญญูกตเวที : อาสาช่วยเหลือและถือของช่วยครู –อาจารย์

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	
กิจกรรมครู	กิจกรรมนักเรียน
ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน(10 นาที) 1.ครูถามถึงหน้าที่ของคาร์บูเรเตอร์คืออะไร	1. ผู้เรียนร่วมกันตอบคำถาม
ขั้นดำเนินการสอน(2ชั่วโมง 50 นาที) 1.ครูอธิบายชื่อ และหน้าที่ของส่วนประกอบของระบบน้ำมันเชื้อเพลิงของเครื่องยนต์ 2.ครูให้ผู้เรียนดูเครื่องฉาย projector แสดงลักษณะของถึงน้ำมันเชื้อเพลิงพร้อมอธิบายหน้าที่ และการทำงาน 3.ครูให้ผู้เรียนดูเครื่องฉาย projector แสดงลักษณะของกรองน้ำมันเชื้อเพลิง พร้อมอธิบายหน้าที่ และการทำงาน 4.ครูให้ผู้เรียนดูเครื่องฉาย projector แสดงลักษณะของคาร์บูเรเตอร์ พร้อมอธิบายหน้าที่ และการทำงาน 5.ครูให้ผู้เรียนดูเครื่องฉาย projector แสดงลักษณะของปั้มน้ำมันเชื้อเพลิง พร้อมอธิบายหน้าที่ และการทำงาน 6.ครูให้ผู้เรียนซักถามข้อสงสัย	1.ผู้เรียนตั้งใจฟังการบรรยายและจดบันทึกเนื้อหา 2.ผู้เรียน ตั้งใจฟังคำบรรยายและจดบันทึกเนื้อหา 3.ผู้เรียนตั้งใจฟังคำบรรยายและจดบันทึกเนื้อหา 4.ผู้เรียนตั้งใจฟังคำบรรยายและจดบันทึกเนื้อหา 5.ผู้เรียนตั้งใจฟังคำบรรยายและจดบันทึกเนื้อหา 6.ผู้เรียนซักถามข้อสงสัย
ขั้นพยายาม (20 นาที) 1.ครูซักถามผู้เรียนเป็นรายบุคคล 2.ครูให้ผู้เรียนล้างทำความสะอาดคาร์บูเรเตอร์เครื่องยนต์ 2.ครูให้ผู้เรียนทุกคนทำแบบฝึกหัด20 นาที	1.ผู้เรียนตอบคำถามเป็นรายบุคคล 2.ผู้เรียนล้างทำความสะอาดคาร์บูเรเตอร์เครื่องยนต์ 2. ผู้เรียนส่งแบบฝึกหัด
ขั้นสรุป (40 นาที) 1. ครูสรุปเนื้อหาเพิ่มเติมในส่วนที่ขาดให้ครบ 20นาที 2. ครูเฉลยแบบฝึกหัดท้ายบท20 นาที	1. นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายได้อย่างถูกต้อง 2. ผู้เรียนเปลี่ยนกันตรวจแบบฝึกหัด

	แผนการสอน	หน่วยที่ 5
	ชื่อวิชา งานซ่อมเครื่องยนต์เบื้องต้น	สอนครั้งที่ 7
	ชื่อหน่วยระบบน้ำมันเชื้อเพลิงของเครื่องยนต์	จำนวน 4 ชั่วโมง
งานที่มอบหมาย หรือกิจกรรม ก่อนเรียน 1. ตรวจสอบเครื่องแต่งกาย , ทรงผม , เครื่องประดับ , ผ้าเช็ดมือ 2. เช็กชื่อประจำวัน 3. ดักเตือนนักเรียนที่แต่งกายผิดระเบียบและนักเรียนที่มาสายพร้อมสอบถามสาเหตุและเหตุผล ขณะเรียน 1. ให้นักเรียนช่วยกันระดมความคิดและอภิปรายในหัวข้อที่ครูกำหนด 2. ให้นักเรียนจดบันทึกสาระสำคัญที่จับประเด็นได้ หลังเรียน 1. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบท้ายบท 2. ให้นักเรียนตรวจแบบทดสอบ 3. ให้นักเรียนทำความสะอาดห้องเรียน		

สื่อการเรียนการสอน

สื่อสิ่งพิมพ์

1. หนังสือ งานเครื่องยนต์เบื้องต้น
2. แบบฝึกหัด

สื่อโสตทัศน

1. เครื่องฉาย Projector
2. คอมพิวเตอร์
3. แผ่น ซีดี

สื่อของจริง

1. ระบบน้ำมันเชื้อเพลิงของเครื่องยนต์จริง

วิธีการประเมินผล / เกณฑ์การให้คะแนน

1. ซักถามความเข้าใจเป็นรายบุคคล เรื่องระบบน้ำมันเชื้อเพลิงของเครื่องยนต์
2. การทำแบบทดสอบ

แหล่งการเรียนการสอน/การเรียนรู้

ภายในสถานศึกษา

1. ตึกวิทยบริการ
2. ห้องสมุดชมรมวิชาชีพช่างยนต์
3. ห้อง Internet ช่างยนต์

ภายนอกสถานศึกษา

1. ห้องสมุดมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. ห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
3. ร้าน Internet

เอกสารอ้างอิง

- พรจิต ปทุมสุวรรณ. งานเครื่องยนต์แก๊สโซลีน. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมอาชีพ, 2540.
- พิชาญ สิริบุตร. งานเครื่องยนต์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้า พระนครเหนือ, 2531.

หลักการประเมินผลการเรียน

ก่อนเรียน

- สังเกตจากคำถาม ของผู้เรียน

ขณะเรียน

- สังเกตจากคำถาม ของผู้เรียน

หลังเรียน

- แบบทดสอบ

รายละเอียดการประเมินผลการเรียน

คะแนนระหว่างภาคเรียน ร้อยละ 80 ได้จาก

- ผลจากแบบทดสอบหลังเรียน ร้อยละ 20
- ผลจากใบงาน ร้อยละ 20
- ผลจากการปฏิบัติงานกลุ่ม ร้อยละ 30
- ผลจากแบบฝึกหัด ร้อยละ 10

คะแนนคุณธรรมและ จริยธรรม ร้อยละ 20 ได้จาก

- ความตรงต่อเวลา ร้อยละ 5
- ความมีระเบียบวินัย ร้อยละ 5
- ความรับผิดชอบ ร้อยละ 5
- ความซื่อสัตย์ ร้อยละ 5

การประเมินผล นำคะแนนที่ได้จากการวัดผลมาประเมิน โดยยึดหลักเกณฑ์การประเมินผลของวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม ซึ่งกำหนดดังนี้

อัตราคะแนน	ระดับคะแนน
80 – 100	4.0
75 – 79	3.5
70 – 74	3.0
65 – 69	2.5
60 – 64	2.0
55 – 59	1.5
50 – 54	1.0
0 – 49	0

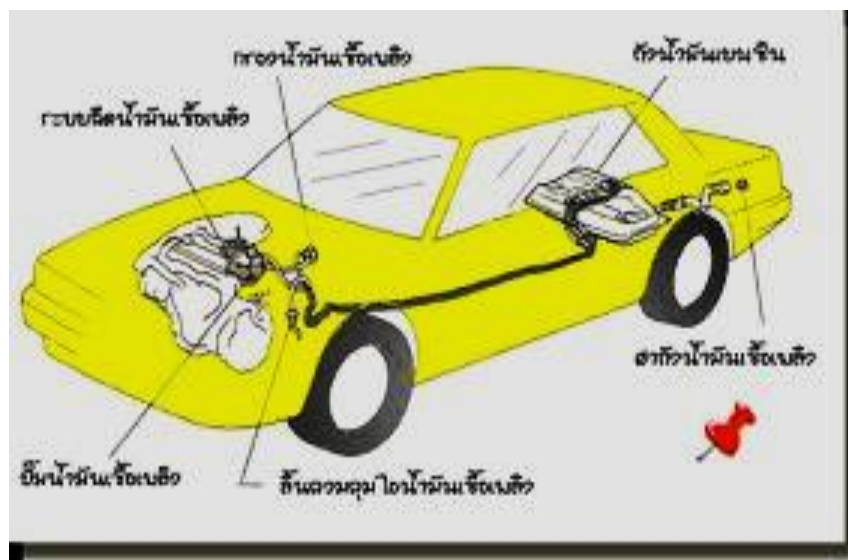
	แผนการสอน	หน่วยที่ 5
	ชื่อวิชา งานซ่อมเครื่องยนต์เบื้องต้น	สอนครั้งที่ 7
	ชื่อหน่วยระบบน้ำมันเชื้อเพลิงของเครื่องยนต์	จำนวน 4 ชั่วโมง

เนื้อหาสาระ

1. หน้าที่หลักของระบบน้ำมันเชื้อเพลิง

ระบบน้ำมันเชื้อเพลิง ทำหน้าที่จ่ายส่วนผสมของอากาศและน้ำมันเชื้อเพลิงหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “ไอดี” เข้าไปในกระบอกสูบ สำหรับส่วนประกอบที่สำคัญที่สุดในระบบน้ำมันเชื้อเพลิงของเครื่องยนต์แก๊สโซลีน คือ คาร์บูเรเตอร์ ซึ่งเป็นอุปกรณ์ที่ทำหน้าที่ผสมอากาศกับน้ำมันเชื้อเพลิงในอัตราส่วนที่เหมาะสมกับเครื่องยนต์ คือ

15 : 1

รูปแสดง ระบบน้ำมันเชื้อเพลิง

สำหรับระบบฉีดน้ำมันเชื้อเพลิงของเครื่องยนต์ดีเซล จะอาศัยปั๊มฉีดน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นตัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงให้กับหัวฉีดเป็นอุปกรณ์ที่ทำหน้าที่ฉีดน้ำมันให้เป็นฝอยละออง เพื่อส่งเข้าไปในกระบอกสูบ แต่การทำงานของเครื่องยนต์ดีเซลจะดีก็ต่อเมื่อทำหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ฉีดน้ำมันเชื้อเพลิงในอัตราส่วนที่เหมาะสมกับเครื่องยนต์
2. เริ่มฉีดน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวะและเวลาที่ถูกต้องในทุก ๆ ครั้ง
3. ปรับปริมาณการฉีดน้ำมันเชื้อเพลิงให้เหมาะสมกับภาระ และความเร็วของรถยนต์
4. หัวฉีดจะต้องฉีดน้ำมันเชื้อเพลิงให้เป็นฝอยละออง
5. การฉีดน้ำมันเชื้อเพลิงจะต้องกระจายทั่วทั้งห้องเผาไหม้

2. ส่วนประกอบของระบบน้ำมันเชื้อเพลิง

ระบบน้ำมันเชื้อเพลิงของเครื่องยนต์แก๊สโซลีน จะประกอบด้วยอุปกรณ์ต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 ถังน้ำมันเชื้อเพลิง (Fuel tank)
- 2.2 กรองน้ำมันเชื้อเพลิง (Fuel filter)
- 2.3 ท่อทางน้ำมันเชื้อเพลิง (Fuel lines)
- 2.4 คาร์บูเรเตอร์ (Carburetor)
- 2.5 ปั๊มน้ำมันเชื้อเพลิง (Fuel pump)
- 2.6 เกจวัดน้ำมันเชื้อเพลิง (Fuel gauge)

2.1 ถังน้ำมันเชื้อเพลิง (Fuel tank)

รูปที่ 5.2 แสดงลักษณะของถังน้ำมันเชื้อเพลิง

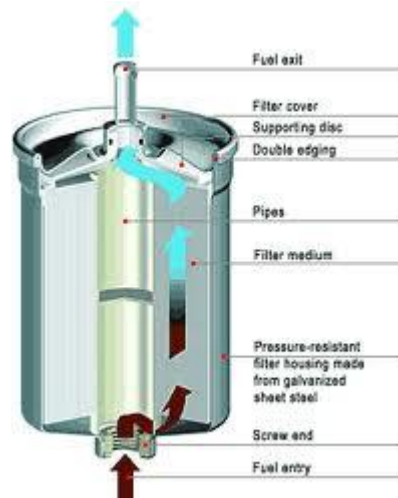
ถังน้ำมันเชื้อเพลิงจะมีโครงสร้างเป็นแผ่นบางปมขึ้นรูป และมีการเชื่อมต่อกับช่องเติมน้ำมัน ส่วนภายในถังจะมีแผ่นกั้นแบ่งออกเป็นตอน ๆ เพื่อไม่ให้น้ำมันสาดไปมาในขณะที่รถยนต์เคลื่อนที่หรือหยุดทันทีทันใด

ถังน้ำมันเชื้อเพลิงทำหน้าที่กักเก็บน้ำมันเชื้อเพลิงและจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง โดยปกติแล้วถังน้ำมันเชื้อเพลิงจะถูกติดตั้งอยู่ส่วนหลังหรือส่วนท้ายใต้เบาะนั่งของรถยนต์ การติดตั้งถังน้ำมันให้อยู่ห่างจากเครื่องยนต์ ก็เพื่อความปลอดภัยและป้องกันอุบัติเหตุที่อาจจะเกิดขึ้น ได้ตลอดเวลา

2.2 กรองน้ำมันเชื้อเพลิง (Fuel filter)

รูปที่ 5.3 แสดงลักษณะของกรองน้ำมันเชื้อเพลิง

รูปที่ 5.4 แสดงลักษณะการทำงานของกรองน้ำมันเชื้อเพลิง

กรองน้ำมันเชื้อเพลิงจะติดตั้งอยู่ระหว่างคาร์บูเรเตอร์กับปั้มน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งจะทำหน้าที่กรองสิ่งสกปรก เช่น ฝุ่น ทราช เศษผง และเศษโลหะเป็นต้น เพื่อทำให้น้ำมันเชื้อเพลิงมีความสะอาด ก่อนที่จะส่งไปยังคาร์บูเรเตอร์

ถ้ามีสิ่งสกปรกปะปนเข้าไปกับน้ำมันเชื้อเพลิง จะทำให้การจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงไม่เป็นไปตามปกติ และจะทำให้เครื่องยนต์ทำงานได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ

2.3 ท่อทางน้ำมันเชื้อเพลิง (Fuel lines)

ท่อทางน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นอุปกรณ์ที่เชื่อมโยงระหว่างถังน้ำมันเชื้อเพลิงเข้ากับปั๊มน้ำมันเชื้อเพลิง ส่วนมากจะทำเป็นท่อเหล็กหรือท่อทองแดง ส่วนท่อน้ำมันเชื้อเพลิงที่ต่อออกจากปั๊มน้ำมันเชื้อเพลิงไปยังคาร์บูเรเตอร์ จะใช้ท่ออย่างหุ้มด้วยวัสดุทนความร้อนหรือวัสดุทนไฟ

2.4 คาร์บูเรเตอร์ (Carburetor)

รูปที่ 5.5 แสดงลักษณะของคาร์บูเรเตอร์

คาร์บูเรเตอร์เป็นอุปกรณ์ที่มีความสำคัญมากขึ้นหนึ่งในระบบน้ำมันเชื้อเพลิงซึ่งจะทำหน้าที่ผสมอากาศกับน้ำมันเชื้อเพลิง ให้ได้อัตราส่วนที่ถูกต้องและเหมาะสมกับเครื่องยนต์ เพื่อส่งเข้าไปยังห้องเผาไหม้ภายในกระบอกสูบ ให้เหมาะสมกับความเร็วรอบและภาระของเครื่องยนต์

ประเภทของคาร์บูเรเตอร์

เมื่อเรามาพิจารณาถึงสูญญากาศที่เกิดขึ้นบริเวณช่องคอคอด (เวนจูรี:Venturi) ของคาร์บูเรเตอร์ จะสามารถแยกคาร์บูเรเตอร์ออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. คาร์บูเรเตอร์ประเภทสูญญากาศไม่คงที่

จะมีช่องคอคอดตายตัวไม่สามารถเปลี่ยนขนาดได้ฉะนั้นสูญญากาศที่เกิดขึ้นบริเวณคอคอด จึงต้องมีมากบ้างหรือน้อยบ้างทั้งนี้จะขึ้นอยู่กับความเร็วของลูกสูบ เพราะฉะนั้นคาร์บูเรเตอร์แบบนี้จึงต้องจัดให้มีวงจรขึ้นหลาย ๆ วงจร เพื่อให้ได้อัตราส่วนผสมของอากาศกับน้ำมันเครื่องเชื้อ

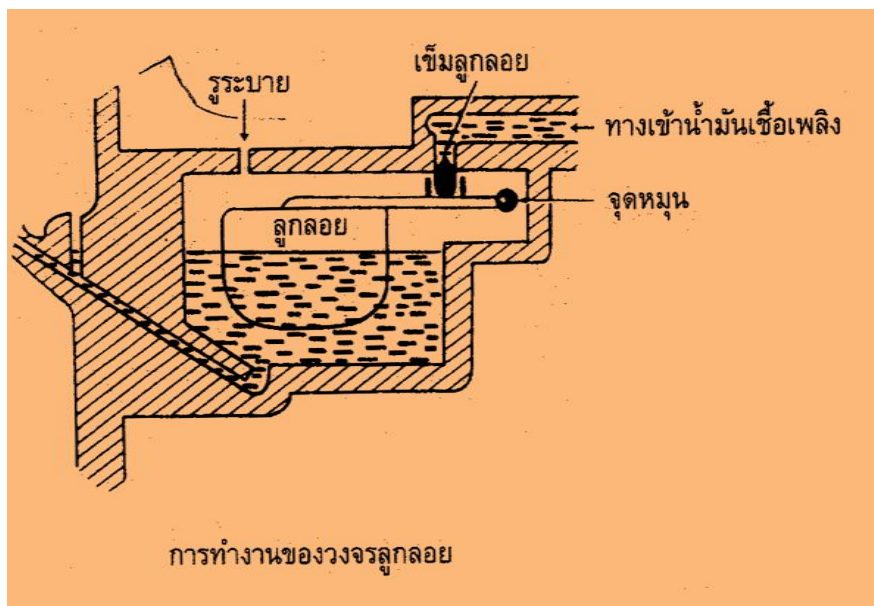
เพลิงที่ส่งที่ส่งเข้าไปยังห้องเผาไหม้หรือภายในกระบอกสูบ ให้เหมาะสมกับความต้องการของเครื่องยนต์

2. คาร์บูเรเตอร์ประเภทสุญญากาศคงที่ หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า เอสบูคาร์บูเรเตอร์ ซึ่งเป็น คาร์บูเรเตอร์ที่มีการเปลี่ยนแปลงขนาดของคอคออด (Venturi) ได้โดยจะเล็กหรือใหญ่ขึ้นนั้นจะขึ้นอยู่กับแรงจากการดูดของลูกสูบเครื่องยนต์ หรือการบังคับควบคุมด้วยมือ

หลักการการทำงานของคาร์บูเรเตอร์แบบสุญญากาศไม่คงที่

เพื่อให้คาร์บูเรเตอร์แบบนี้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถควบคุมปริมาณของน้ำมันเชื้อเพลิงให้เป็นไปตามความต้องการของเครื่องยนต์จึงได้จัดแบ่งการทำงานภายในคาร์บูเรเตอร์ออกเป็นวงจรต่างๆ 6 วงจรด้วยกัน คือ

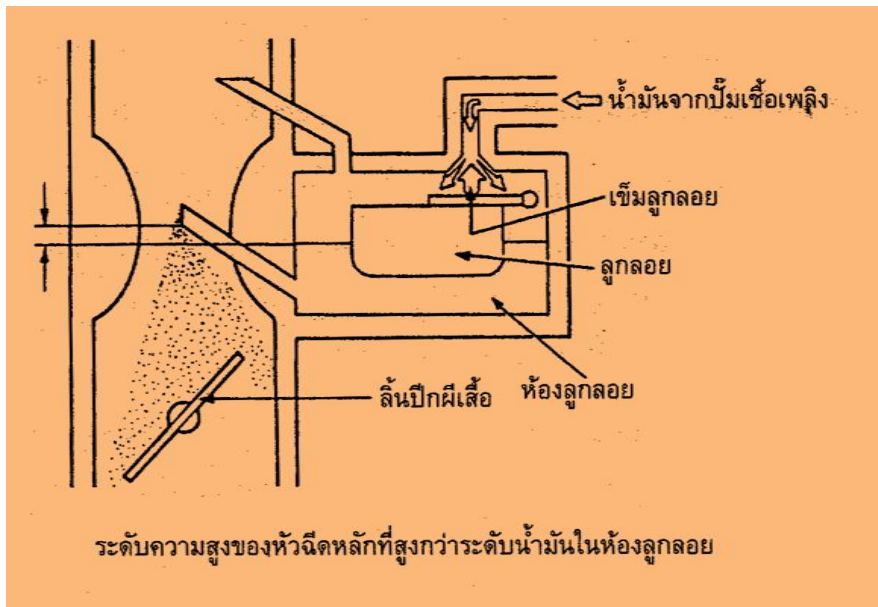
1) วงจรลูกลอย (Floating circuit)

รูปที่ 5.6 แสดงลักษณะของวงจรลูกลอย

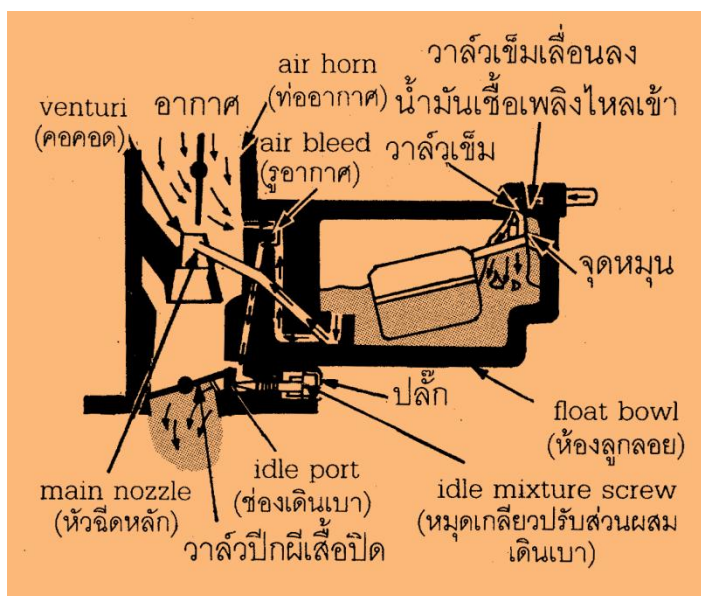
วงจรลูกลอย ทำหน้าที่รักษาของน้ำมันเชื้อเพลิงภายในห้องลูกลอย ให้อยู่ในระดับที่พอเหมาะและคงที่ อยู่ตลอดเวลา ซึ่งในขณะที่เครื่องยนต์ทำงาน น้ำมันเชื้อเพลิงจะถูกส่งเข้าไปใช้ ทำให้ลูกลอยที่อยู่ในห้องลูกลอย ต่ำลงมาเพื่อให้เข็มลูกลอยได้ และในขณะที่เดียวกันนั้นลูกลอยจะค่อย ๆ ลอยสูงขึ้นจนถึงระดับหนึ่งที่เข็มลูกลอย จะปิดช่องทางไม่ให้น้ำมันเข้ามาได้ เพื่อเป็นการรักษาระดับของน้ำมันเชื้อเพลิง ในห้องลูกลอยคงที่ตลอดเวลา

เพื่อเป็นการป้องกันระดับน้ำมันเชื้อเพลิงภายในห้องลูกลอยมากเกินไประดับน้ำมันเชื้อเพลิงจะต้องต่ำกว่าหัวฉีดหลัก(นมหนูหลัก) ประมาณ 2-5 มม.

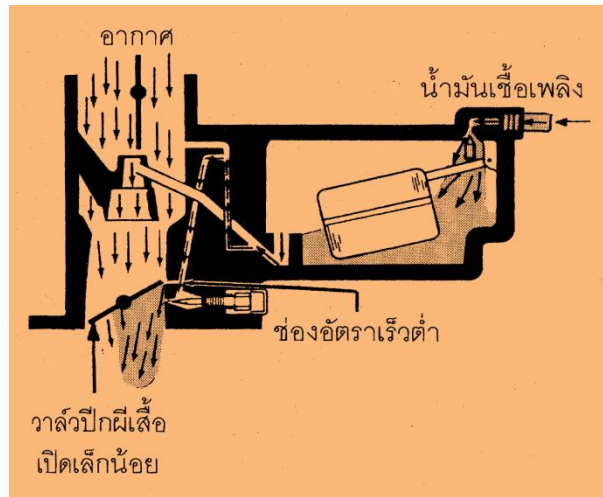
รูปที่ 5.7 แสดงลักษณะระดับน้ำมันเชื้อเพลิงของวงจรถูกลอย

2) วงจรเดินเบาและวงจรความเร็วต่ำ (Idle and Low speed circuit)

รูปที่ 5.8 แสดงลักษณะของวงจรเดินเบา

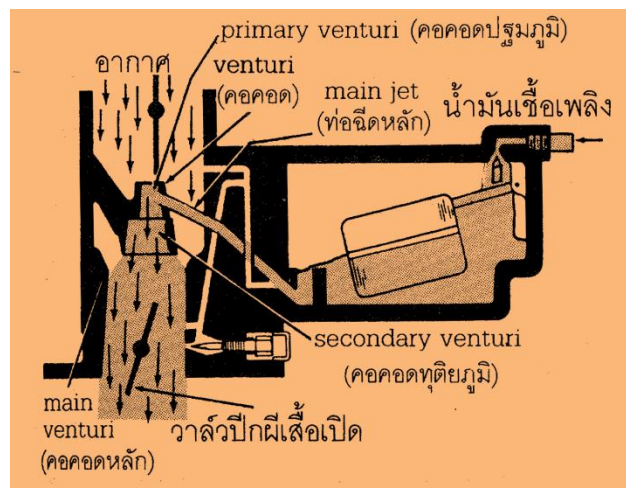
วงจรเดินเบาทำหน้าที่จ่ายส่วนผสมของอากาศกับน้ำมันเชื้อเพลิง ในขณะที่เครื่องยนต์เดินเบาอยู่กับที่ในขณะที่ลื่นเร่ง (ทอสเทิล วาล์ว : Throttle valve) ปิด (ไม่ได้เหยียบคันเร่ง) ดังนั้นจะไม่มีแรงดูดเหนือลิ้นเร่ง แต่อากาศจะถูกดูดผ่านช่องอากาศ และในขณะเดียวกันก็ดูดเอาน้ำมันเชื้อเพลิงออกมาจากห้องลูกลอยผ่านนมหนูเดินเบา ผสมกันในช่องอากาศแล้วผ่านมายังตอนล่างและไหลออกมาด้านช่องเดินเบา (ไอเดิล พอร์ท : Idle port) เพียงรูเดียว ดังนั้นเครื่องยนต์จะได้รับอัตราส่วนผสมของอากาศกับน้ำมันเชื้อเพลิงส่วนเดียว ตามปริมาณที่พอเหมาะกับความเร็วยุโรปไม่เกิน 600 รอบ / นาที ของเครื่องยนต์เท่านั้น

รูปที่ 5.9แสดงลักษณะของวงจรความเร็วต่ำ

วงจรความเร็วต่ำจะทำงานในขณะที่ลิ้นเร่งปิดเพียงเล็กน้อย ทำให้ส่วนผสมของอากาศกับน้ำมันเชื้อเพลิงที่ไหลมาจากทิศทางเดียวกันในวงจรเดินเบาอยู่กับที่ และไหลออกทางช่องเดินเบาที่ช่องความเร็วต่ำ ดังนั้นปริมาณของอากาศกับน้ำมันเชื้อเพลิงที่เข้าสู่ห้องเผาไหม้หรือภายในกระบอกสูบ ก็จะเพิ่มขึ้นให้เหมาะสมกับภาระและความเร็วของเครื่องยนต์

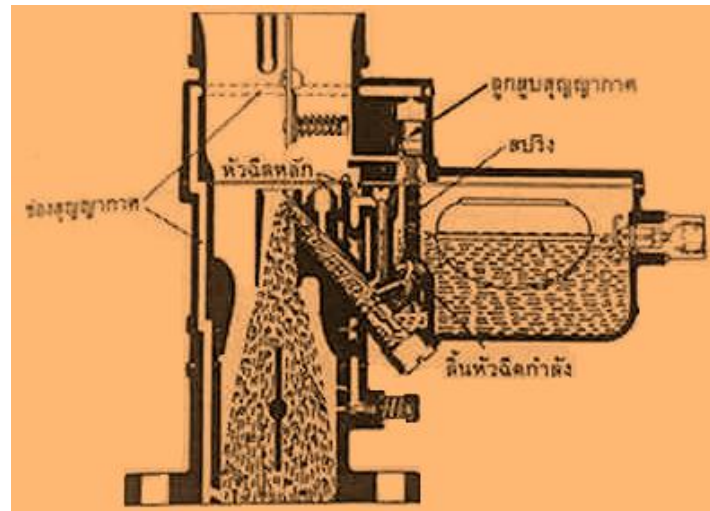
3) วงจรความเร็วสูง (High speed circuit)

รูปที่ 5.10แสดงลักษณะของวงจรความเร็วสูง

วงจรความเร็วสูง ทำหน้าที่จ่ายส่วนผสมของกับน้ำมันเชื้อเพลิงในขณะที่เครื่องยนต์มีความเร็วสูงขึ้น และมีความต้องการส่วนผสมของอากาศกับน้ำมันเชื้อเพลิงเพิ่มเติมมากขึ้น นั่นก็คือถ้าเราเหยียบคันเร่งจะทำให้ลิ้นเร่งปิดกว้างขึ้น อากาศจำนวนมากก็จะถูกดูดผ่านช่องคอขวด มากขึ้น เป็นผลทำให้ทำให้การเปิดให้น้ำมันเชื้อเพลิงจากห้องลูกลอยผ่านนมหูลักออกมาปะทะกับความเร็วนของอากาศ ทำให้เกิดการกระจายเป็นฝอยละอองเข้าไปยังห้องเผาไหม้ภายในกระบอกสูบ

4) วงจรกำลัง (Power circuit)

รูปที่ 5.11 แสดงลักษณะของวงจรกำลัง

วงจรกำลังเป็นวงจรช่วยในวงจรความเร็วสูง ซึ่งจะทำหน้าที่เพิ่มหรือลดปริมาณของน้ำมันเชื้อเพลิง โดยการควบคุมปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงที่จ่ายให้กับวงจรความเร็วสูงในอัตราส่วนที่มีความเหมาะสมกับความเร็ว และภาระของเครื่องยนต์ จึงจะทำให้เกิดความประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิงมากขึ้นด้วย

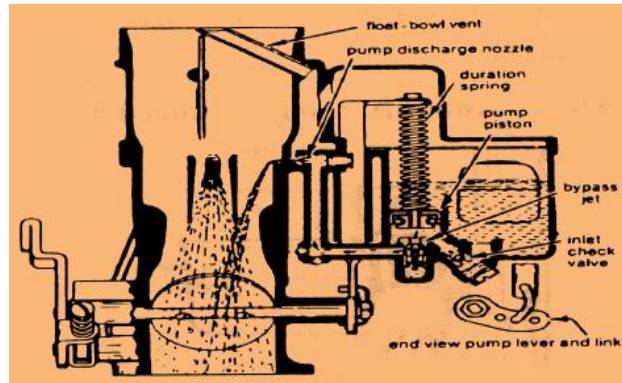
การควบคุมปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงในวงจรกำลัง สามารถทำได้ 2 วิธีด้วยกัน คือ

1. การควบคุมโดยใช้กลไกจะประกอบด้วยก้านแบ่งน้ำมันซึ่งจะต่อรวมกันกับลิ้นเร่งส่วนตอนปลายจะทำให้เป็นรูป เทเปอร์ (Taper) เพื่อปิดช่องทางของ เมทเตอริงเจท (Metering jet) เมื่อช่องทางขยายใหญ่ขึ้น จะทำให้น้ำมันเชื้อเพลิงไหลผ่านไปยังนมหนูความเร็วสูงได้มากขึ้นมากกว่าเดิม

2. การควบคุมโดยใช้สูญญากาศจะประกอบด้วยแบ่งน้ำมัน โดยจะมีลักษณะเดียวกับแบบควบคุมโดยใช้กลไก แต่จะนำแบ่งน้ำมันเข้าไปต่อกับลูกสูบกำลัง โดยจะมีท่อทางดูดเอาสูญญากาศมาจากส่วนใต้ของลิ้นเร่ง

ในขณะที่เครื่องยนต์มีความเร็วต่ำหรือลิ้นเร่งเปิดเพียงเล็กน้อยสูญญากาศที่เกิดขึ้นใต้ลิ้นเร่งจะเพิ่มมากขึ้น พอที่จะดูดให้ลูกสูบกำลังเลื่อนลงมา โดยเอาชนะแรงดันสปริงที่ดันอยู่ทำก้านแบ่งน้ำมันถูกกดตัวให้ต่ำลงมานั่นก็คือถ้าน้ำมันเชื้อเพลิงไหลออกไปทางก้านแบ่งน้ำมันเชื้อเพลิง ก็จะมีปริมาณน้อยด้วย แต่ถ้าลิ้นเร่งเปิดกว้างขึ้น ทำให้ก้านแบ่งน้ำมันเชื้อเพลิงถูกยกขึ้น เพื่อปิดช่องทางของลิ้นกำลังเปิดกว้างมากยิ่งขึ้นทำให้น้ำมันเชื้อเพลิงที่ไหลผ่านไปยังนมหนูความเร็วสูง มีปริมาณเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นอัตราส่วนที่เหมาะสมกับปริมาณของอากาศที่ผ่านเข้ามาในขณะนั้น

5) วงจรปั๊มเร่ง

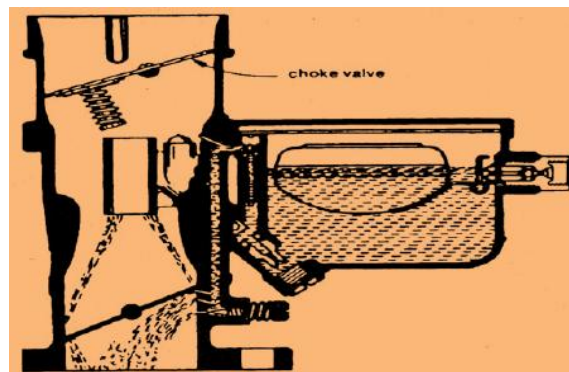

รูปที่ 5.12 แสดงลักษณะของวงจรปั๊มเร่ง

วงจรปั๊มเร่ง จะประกอบด้วยลูกสูบปั๊มเร่ง หัวฉีดปั๊มเร่ง และลูกปืนลิ้นทางเข้าและทางออก วงจรปั๊มเร่งทำหน้าที่ป้องกันการเกิดส่วนผสมบางส่วนขณะในจังหวะที่ลิ้นเร่งปิดอย่างรวดเร็ว นั่นก็คือวงจรปั๊มเร่งนี้จะช่วยทำให้ส่วนผสมหนาขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับการเร่งเครื่องยนต์อย่างทันทีทันใด

ในขณะที่เราเหยียบคันเร่งทันทีทันใด ปั๊มเร่งซึ่งมีก้านต่อมาจากลิ้นเร่งอย่างเป็นอิสระสปริงที่กดอยู่เหนือลูกสูบปั๊มเร่งจะขยายตัว ทำให้ลูกสูบเร่งอัดน้ำมันเชื้อเพลิงออกไปยังหัวฉีดปั๊มเร่งเพื่อผสมกับอากาศที่ช่องคอคออด (Venturi) และเมื่อเราปล่อยคันเร่งน้ำมันเชื้อเพลิงภายในห้องลูกสูบก็จะไหลผ่านลูกปืนลิ้นทางเข้ามาอยู่ใต้ลูกสูบเร่งอีกครั้งหนึ่ง

6) วงจรไชลด์(Choke circuit)

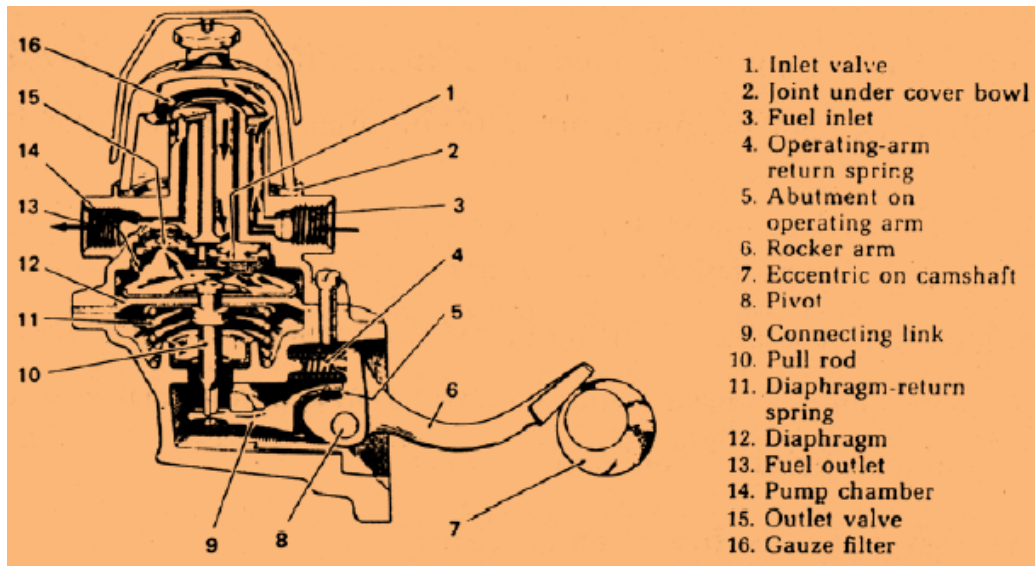
รูปที่ 5.13 แสดงลักษณะของวงจรไชลด์

ในขณะที่เครื่องยนต์ยังเย็นหรือในฤดูหนาว การสตาร์ทเครื่องยนต์ให้ติดนั้นยากมาก เพราะว่าไอระเหยของน้ำมันเชื้อเพลิงจะกลั่นตัวเป็นหยดน้ำมัน ไปเกาะอยู่ภายในท่อไอดี ไม่เข้าไปในกระบอกสูบ ทำให้เกิดส่วนผสมที่บางเกินไป จึงไม่สามารถทำให้เกิดการเผาไหม้ได้ ดังนั้นวงจรไชลด์จึงทำหน้าที่เพิ่มปริมาณของเชื้อเพลิงให้มีส่วนผสมที่มากกว่าปกติในขณะที่เริ่มทำการสตาร์ทเครื่องยนต์

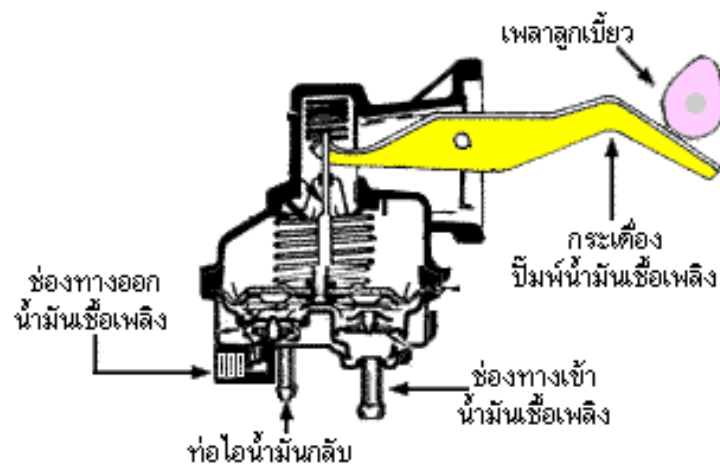
2.5 ปั๊มน้ำมันเชื้อเพลิง (Fuel pump)

ปั๊มน้ำมันเชื้อเพลิงของเครื่องยนต์แก๊สโซลีน ทำหน้าที่ส่งจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงไปยังคาร์บูเรเตอร์ ซึ่งน้ำมันเชื้อเพลิงนี้จะไหลผ่านกรองน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อดักฝุ่นละอองที่ปนมากับน้ำมันเชื้อเพลิง ก่อนที่จะส่งเข้าไปยังคาร์บูเรเตอร์ ปั๊มน้ำมันเชื้อเพลิงสามารถแบ่งได้เป็น 2 แบบ คือ

1. ปั๊มน้ำมันเชื้อเพลิงแบบใช้กลไก (เม็กลูกคอด ปั๊ม)

รูปที่ 5.14 แสดงลักษณะของปั๊มน้ำมันเชื้อเพลิงแบบใช้กลไก

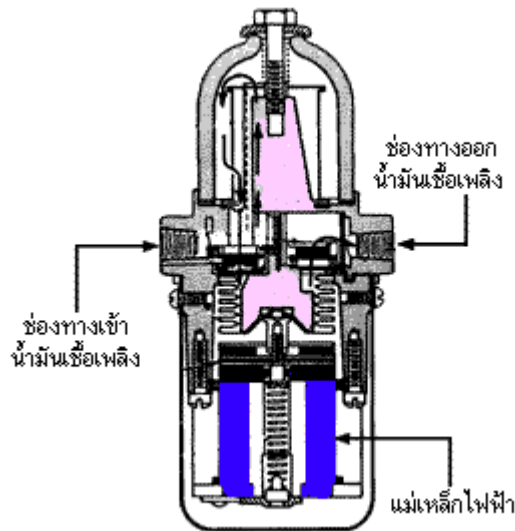

รูปที่ 5.15 แสดงลักษณะของปั๊มน้ำมันเชื้อเพลิงแบบใช้กลไก

ปั๊มน้ำมันเชื้อเพลิงแบบใช้กลไกนี้ เรียกอีกชื่อหนึ่งว่า เอ . ซี . ปั๊ม ซึ่งจะติดตั้งอยู่ด้านข้างของเสื้อสูบหรืออยู่ด้านเดียวกันกับเพลาลูกเบี้ยว เพราะว่าการทำงานของปั๊มน้ำมันเชื้อเพลิงแบบใช้กลไก จะต้องอาศัยการหมุนของเพลาลูกเบี้ยว โดยที่ลูกเบี้ยวจะไปดันให้กระดิ่งปั๊มเลื่อนขึ้นลงทำให้แผ่นไดอะแฟรมหรือแผ่นผ้าปั๊มขยับตัวขึ้นลงตามไปด้วย เมื่อกระดิ่งปั๊มเลื่อนลงจะดึงให้แผ่นไดอะแฟรมเลื่อนลง ทำให้เกิดสุญญากาศเหนือแผ่นไดอะแฟรมหรือแผ่นผ้าปั๊ม น้ำมันเชื้อเพลิงจากถังจะดันให้ลิ้นดูดเปิดให้น้ำมันเชื้อเพลิงไหลเข้าบรรจุในห้องปั๊มจนเต็ม

2. ปั๊มน้ำมันเชื้อเพลิงแบบใช้ไฟฟ้า (Electrical pump)

ปั๊มน้ำมันเชื้อเพลิงแบบใช้ไฟฟ้านี้ จะมีข้อดีกว่าปั๊มแบบกลไก เพราะว่ามันจะถูกดูดจากถังและส่งไปยังคาร์บูเรเตอร์ทันที เมื่อเปิดสวิตช์ในตำแหน่ง ON และปั๊มแบบใช้ไฟฟ้ายังสามารถส่งน้ำมันเชื้อเพลิงได้มากกว่าที่เครื่องยนต์ต้องการจึงนิยมนำไปใช้กับเครื่องยนต์ที่มีสมรรถนะสูง ๆ

รูปที่ 5.16 แสดงลักษณะของปั๊มน้ำมันเชื้อเพลิงแบบไฟฟ้า

ส่วนประกอบของปั๊มน้ำมันเชื้อเพลิงแบบใช้ไฟฟ้า

1. ลิ้นดูดและลิ้นส่ง (อิรเลทแอนท์เอ๊าท์เล็ท วาล์ว : Inlet and Outlet valve) จะมีลักษณะคล้ายกับลิ้นที่ใช้กับปั๊มน้ำมันเชื้อเพลิงแบบใช้กลไก
2. ตะแกรงกรอง (ฟิลเตอร์ สกรีน : Filter screen) ทำหน้าที่กรองฝุ่นละอองเศษผงหรือโลหะเล็ก ๆ ไม่ให้ปนเข้าไปกับน้ำมันเชื้อเพลิง
3. ถุงลม (เบลโล : Bellow) จะมีลักษณะเป็นถุงลักษณะเป็นถุงคล้ายกับถุงหีบแป้ง ทำหน้าที่ดูดน้ำมันเชื้อเพลิงเหมือนกันกับแผ่นไดอะแฟรมของปั๊มน้ำมันเชื้อเพลิงแบบกลไก โดยจะมีแกนกลางยื่นออกมาติดกับอานเมเจอร์ สำหรับปั๊มไฟฟ้าของแบบนี้อาจจะใช้แผ่นไดอะแฟรม

เหมือนกันกับปั๊มแบบกลไก

4.ขดลวดแม่เหล็กไฟฟ้า (อีเล็กโตรแม็กเน็ต : Electromagnet) จะมีลักษณะเป็นขดลวดพันอยู่รอบ ๆ แกนเหล็กอ่อน เพื่อสร้างอำนาจแม่เหล็กดูดดูดลมให้เคลื่อนที่ลงและดูดน้ำมันจากถังน้ำมันเชื้อเพลิง

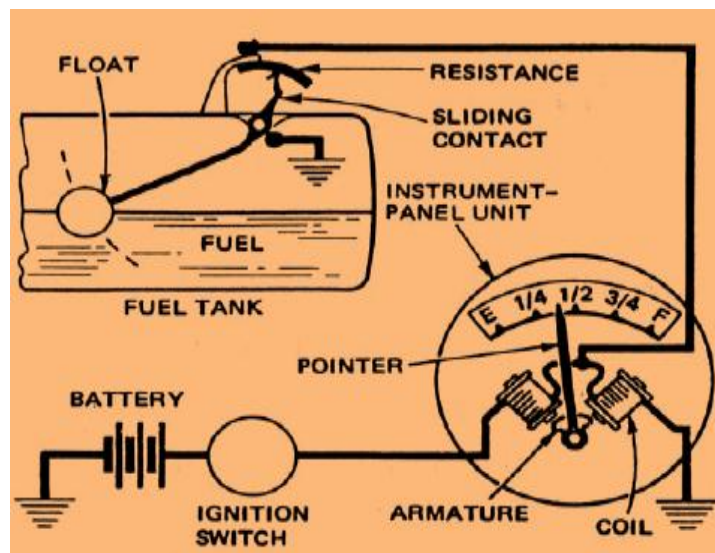
5.สปริงคืนกลับ (รีเทริน สปริง : Return Spring) จะมีลักษณะเป็นสปริงคืนแบบขดลวด ทำหน้าที่ดันอามเจอร์ ซึ่งจะยึดติดกับดูดลมให้เคลื่อนที่ไปอยู่ในตำแหน่งเดิม ในขณะที่อำนาจแม่เหล็กหมดลง

6.สวิทช์สัมผัส (เบรกเกอร์พ้อย: Breaker point) เป็นสวิทช์ตัด – ต่อวงจรกระแสไฟฟ้า เพื่อควบคุมการทำงานของปั๊มน้ำมันเชื้อเพลิงแบบใช้ไฟฟ้า

7.2.6 เกจวัดน้ำมันเชื้อเพลิง (Fuel gauge)

เกจวัดน้ำมันเชื้อเพลิงจะทำหน้าที่วัด และบอกระดับของปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงที่อยู่ในถังโดยทั่ว ๆ ไป จะมีอยู่ด้วยกัน 2 แบบ คือ แบบแม่เหล็กไฟฟ้า และแบบบังคับด้วยความร้อน

1.แบบแม่เหล็กไฟฟ้า (Electromagnetic or balancing coil)

รูปที่ 5.18 แสดงลักษณะของเกจวัดน้ำมันเชื้อเพลิงแบบแม่เหล็กไฟฟ้า

เกจวัดน้ำมันเชื้อเพลิงแบบแม่เหล็กไฟฟ้า จะประกอบด้วยหน่วยวัด 2 หน่วย คือ หน่วยถังน้ำมันเชื้อเพลิง และหน่วยหน้าปัด

หน่วยถังน้ำมันเชื้อเพลิงจะประกอบด้วยตัวต้านทานและลูกลอย เมื่อระดับน้ำมันเชื้อเพลิงในถังเปลี่ยนแปลง จะทำให้ลูกลอยพาคอนแทกที่กดบนตัวเปลี่ยนแปลง แต่เมื่อน้ำมันหมดถึงคอนแทกจะเลื่อนไปที่ตำแหน่งค่าต้านทานต่ำ แต่ถ้ระดับน้ำมันในถังเพิ่มมากขึ้น คอนแทกก็จะเลื่อนไปที่ตำแหน่งค่าความต้านทานมากขึ้น

สำหรับหน่วยหน้าปัดจะประกอบด้วยขดลวดที่พันอยู่รอบแกนเหล็กจำนวน 2 ขดและอามเจอร์พร้อมเข็มชี้ ส่วนที่หน้าปัดจะมีการแบ่งขีดเป็น E , 1/4 1/2 3/4 F ซึ่งจะมีความหมายดังนี้ (E = Empty หมายความว่า น้ำมันหมดถัง , F = Full หมายความว่า น้ำมันเต็มถัง)

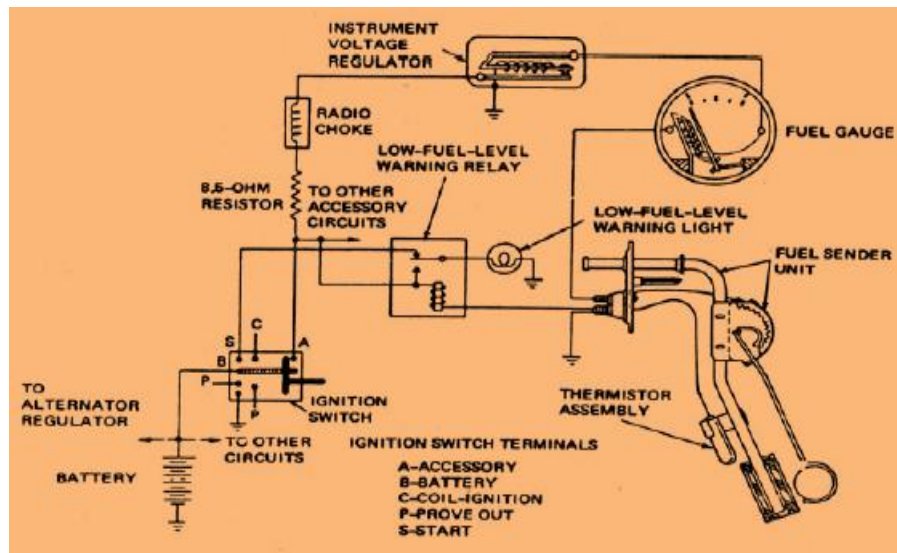
ในวงจรไฟฟ้าของเกจน้ำมันเชื้อเพลิงแบบแม่เหล็กไฟฟ้าจะมีสายไฟที่มีต่อออกจากสวิตช์ ทุญแจ เมื่อต่อไปเข้าเกจวัดน้ำมันเชื้อเพลิง และยังมีสายไฟที่ต่อจากเกจไปยังหน่วยวัดที่ถังน้ำมันเชื้อเพลิงตัวแกนเลื่อนของคอนแทกจะต่อลงดินที่ถังน้ำมันเชื้อเพลิง เมื่อเปิดสวิตช์ทุญแจกระแสไฟ

ไฟจะไหลผ่านขดลวดในหน่วยหน้าปัดเพื่อต่อไปยังลงดินที่ขดลวดอีกขดหนึ่ง สำหรับกระแสไฟฟ้าที่เหลือจะต่อไปลงดินที่คอนแทกที่หน่วยวัดถังน้ำมันเชื้อเพลิง การที่มีกระแสไฟฟ้าไหลผ่านขดลวดทั้งสองที่หน่วยหน้าปัดจะทำให้เกิดอำนาจแม่เหล็กขึ้นที่ขดลวดทั้งสองนั้น

เมื่อน้ำมันเชื้อเพลิงหมดถัง คอนแทกจะเลื่อนไปทางค่าความต้านทานน้อยที่หน่วยถังน้ำมันเชื้อเพลิง กระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านขดลวดด้านซ้ายจะมากกว่าขดลวดด้านขวา อำนาจแม่เหล็กทางขดลวดซ้ายดูดอามเจอร์ให้เข็มชี้ที่ตำแหน่งน้ำมันหมด(E) แต่เมื่อเราเติมน้ำมันเต็มถัง คอนแทกของหน่วยถังน้ำมันเชื้อเพลิง จะเลื่อนไปทางด้านค่าความต้านทานมากกระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านขดลวด

ด้านขวามือ จะทำให้เกิดอำนาจแม่เหล็กมากกว่าขดลวดด้านซ้ายมือ เข็มจึงชี้ไปที่ตำแหน่งน้ำมันเต็มถัง (F)

2. แบบบังคับด้วยความร้อน (Thermostatic)

รูปที่ 5.19 แสดงลักษณะของเกจวัดระดับน้ำมันเชื้อเพลิงแบบบังคับด้วยความร้อน

เกจวัดน้ำมันเชื้อเพลิงแบบบังคับด้วยความร้อนนี้ จะประกอบด้วยลูกกลอยในหน่วยวัดที่ถังน้ำมันเชื้อเพลิง จะทำงานเช่นเดียวกันกับเกจวัดน้ำมันเชื้อเพลิง จะทำงานเช่นเดียวกันกับเกจวัดน้ำมันเชื้อเพลิงแบบแม่เหล็กไฟฟ้า แต่สำหรับการเปลี่ยนแปลงค่าความต้านทานจะตรงกันข้าม คือ เมื่อน้ำมันเชื้อเพลิงหมดถัง ค่าความต้านทานจะมากที่สุด นั่นก็คือ กระแสไฟฟ้าจะไหลน้อยที่สุด แต่เมื่อน้ำมันเชื้อเพลิงเต็มถัง ค่าความต้านทานจะน้อยที่สุด นั่นก็คือ กระแสไฟฟ้าจะไหลมากที่สุด

หน่วยวัดหน้าปัดจะประกอบด้วยขดลวดความร้อนและโลหะคู่ควบ (Bimetal strip) ถ้ากระแสไฟฟ้าไหลมากจะทำให้เกิดความร้อนสูง ทำให้โลหะคู่ควบโก่งตัวมากขึ้นไปทางด้านตำแหน่งน้ำมันเต็มถึง (F) แต่ถ้ากระแสไฟฟ้าไหลน้อยลง ความร้อนที่หน่วยวัดหน้าปัดจะลดลง เข็มที่หน้าปัดจะชี้ไปทางด้านตำแหน่งน้ำมันหมดถึง (E)

สรุป

ระบบน้ำมันเชื้อเพลิงของเครื่องยนต์ เป็นระบบที่มีความสำคัญมากเป็นระบบที่จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงให้แก่เครื่องยนต์ เครื่องยนต์แก๊สโซลีนกับเครื่องยนต์ดีเซล มีระบบน้ำมันเชื้อเพลิงที่แตกต่างกันออกไป เครื่องยนต์แก๊สโซลีนจะจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงไปผสมกับอากาศที่คาร์บูเรเตอร์แล้วจ่ายเข้าไปในห้องเผาไหม้ ในจังหวะดูด ส่วนเครื่องยนต์ดีเซลจะจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงผ่านปั๊มแรงดันสูงเพื่อสร้างแรงดันแล้วส่งไปที่หัวฉีด ฉีดน้ำมันเชื้อเพลิงเข้าไปในกระบอกสูบในจังหวะระเบิด

	แผนการสอน	หน่วยที่ 5
	ชื่อวิชา งานซ่อมเครื่องยนต์เบื้องต้น	สอนครั้งที่ 7
	ชื่อหน่วยระบบน้ำมันเชื้อเพลิงของเครื่องยนต์	จำนวน 4 ชั่วโมง
แบบฝึกหัด		
ตอนที่ 1 คำสั่งงตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง และสมบูรณ์ที่สุด 1.ระบบน้ำมันเชื้อเพลิงทำหน้าที่ .... 2.บอกชื่อไทย-อังกฤษส่วนประกอบของระบบน้ำมันเชื้อเพลิงเครื่องยนต์แก๊สโซลีน 1..... 2..... 3..... 4..... 5..... 6..... 3.คาร์บูเรเตอร์จะประกอบด้วยวงจการทำงานต่าง ๆ คือ 1..... 2..... 3..... 4..... 5..... 6.....		

	แผนการสอน	หน่วยที่ 5
	ชื่อวิชา งานซ่อมเครื่องยนต์เบื้องต้น	สอนครั้งที่ 7
	ชื่อหน่วยระบบน้ำมันเชื้อเพลิงของเครื่องยนต์	จำนวน 4 ชั่วโมง
แบบทดสอบ		
จงทำเครื่องหมายกากบาท (X) คำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว 1. ถังน้ำมันเชื้อเพลิงจะติดตั้งอยู่ที่ตำแหน่งใด ก. หน้ารถ ข. ด้านเดียวกับเครื่องยนต์ ค. ท้ายรถ ง. ด้านข้าง ๆ กับเครื่องยนต์ 2. แผ่นกั้นในถังน้ำมันมีไว้เพื่ออะไร ก. กั้นน้ำมันระเหย ข. กั้นน้ำมันนกระลอก ค. กั้นน้ำมันล้น ง. กั้นน้ำมันรั่ว 3. บี้มกลไกทำงานโดย ก. ไฟฟ้า ข. เครื่องยนต์ ค. เพลา ง. ลูกเบี้ยว 4. อุปกรณ์ในข้อใดที่ทำหน้าที่บอกปริมาณของน้ำมันเชื้อเพลิงในถัง ก. บี้มน้ำมันเชื้อเพลิง ข. กรองน้ำมันเชื้อเพลิง ค. เกจวัดระดับน้ำมันเชื้อเพลิง ง. คาร์บูเรเตอร์ 5. คาร์บูเรเตอร์คืออะไร ก. อุปกรณ์ในการหล่อลื่น ข. อุปกรณ์ผสมน้ำมันกับอากาศ ค. อุปกรณ์ระบายความร้อน ง. อุปกรณ์วัดระดับน้ำมัน	6. ข้อใดต่อไปนี้ ไม่ใช่ วงจรการทำงานของคาร์บูเรเตอร์ ก. วงจรบี้มฉีดน้ำมันเชื้อเพลิง ข. วงจรใช้ค ค. วงจรลูกลอย ง. วงจรเดินเบา 7. วงจรการทำงานของคาร์บูเรเตอร์ที่ทำหน้าที่รักษาระดับของน้ำมันเชื้อเพลิงในคาร์บูเรเตอร์คือวงจรอะไร ก. วงจรลูกลอย ข. วงจรเดินเบา ค. วงจร ใช้ค ง. วงจรความเร็วสูง 8. คอคอดของคาร์บูเรเตอร์จะทำหน้าที่อะไร ก. เกิดสุญญากาศ ข. ความเร็วของอากาศเพิ่มขึ้น ค. สูญญากาศลดลง ง. แรงดันอากาศคงที่ 9. ระบบเดินเบาจะทำงานกรณีใด ก. รถกำลังเร่งเครื่องรอบสูง ข. รถวิ่งด้วยความเร็วต่ำ ค. รถติดเครื่องอยู่กับที่ ง. รถวิ่งด้วยความเร็วสูง 10. บี้มแรงดันสูง ทำหน้าที่อะไร ก. ดูดน้ำมันเชื้อเพลิงจากถัง ข. จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงไปยังหัวฉีด ค. ฉีดน้ำมันเชื้อเพลิง ง. บี้มน้ำมันเชื้อเพลิงกลับถัง	

	แผนการสอน	หน่วยที่ 5
	ชื่อวิชา งานซ่อมเครื่องยนต์เบื้องต้น	สอนครั้งที่ 7
	ชื่อหน่วยระบบน้ำมันเชื้อเพลิงของเครื่องยนต์	จำนวน 4 ชั่วโมง
เฉลยแบบฝึกหัด		
ตอนที่ 1 คำสั่งจงตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง และสมบูรณ์ที่สุด 1.ระบบน้ำมันเชื้อเพลิงทำหน้าที่ ตอบจ่ายส่วนในผสมของอากาศและน้ำมันเชื้อเพลิงหรือเรียกว่า ”ไอดี” เข้าไปในกระบอกสูบ 2.บอกชื่อ ไทย-อังกฤษ ส่วนประกอบของระบบน้ำมันเชื้อเพลิงเครื่องยนต์แก๊สโซลีน ตอบ 1. ถังน้ำมันเชื้อเพลิง (Fuel tank) 2. กรองน้ำมันเชื้อเพลิง (Fuel filter) 3. ท่อทางน้ำมันเชื้อเพลิง (Fuel lines) 4. คาร์บูเรเตอร์ (Carbureter) 5. ปั้มน้ำมันเชื้อเพลิง (Fuel pump) 6. เกจวัดน้ำมันเชื้อเพลิง (Fuel gauge) 3. คาร์บูเรเตอร์จะประกอบด้วยวงจรการทำงานต่าง ๆ คือ ตอบ 1. วงจรลูกลอย 2. วงจรเดินเบา 3. วงจรความเร็วสูง 4. วงจรกำลัง 5. วงจรปั้มเร่ง 6. วงจรใช้ค		

	แผนการสอน	หน่วยที่ 5
	ชื่อวิชา งานซ่อมเครื่องยนต์เบื้องต้น	สอนครั้งที่ 7
	ชื่อหน่วยระบบน้ำมันเชื้อเพลิงของเครื่องยนต์	จำนวน 4 ชั่วโมง
แบบทดสอบ		
จงทำเครื่องหมายกากบาท (X) คำตอบที่ถูกต้องที่สุด เพียงข้อเดียว 1.ถึงน้ำมันเชื้อเพลิงจะติดตั้งอยู่ตำแหน่งใด ก.หน้ารถข.ด้านหลังเครื่องยนต์ ค.ท้ายรถง.ด้านข้าง ๆ กับเครื่องยนต์ 2.แผ่นกั้นในถังน้ำมันมีไว้เพื่ออะไร ก.กั้นน้ำมันระเหย ข.กั้นน้ำมะนกระฉอก ค.กั้นน้ำมันล้น ง.กั้นน้ำมันรั่ว 3.ปั้มกลไกทำงานโดย ก.ไฟฟ้า ข.เครื่องยนต์ ค.เพลลา ง.ลูกเบี้ยว 4.อุปกรณ์ในข้อใดที่ทำหน้าที่บอกปริมาณของน้ำมันเชื้อเพลิงในถัง ก.ปั้มน้ำมันเชื้อเพลิง ข.กรองน้ำมันเชื้อเพลิง ค.เกจวัดระดับน้ำมันเชื้อเพลิง ง.คาร์บูเรเตอร์ 5.คาร์บูเรเตอร์คืออะไร ก.อุปกรณ์ในการหล่อลื่น ข.อุปกรณ์ผสมน้ำมันกับอากาศ ค.อุปกรณ์ระบายความร้อน ง.อุปกรณ์วัดระดับน้ำมัน	6.ข้อใดต่อไปนี้เป็นไม่ใช่ วงจรการทำงานของคาร์บูเรเตอร์ ก.วงจรปั้มน้ำมันเชื้อเพลิง ข.วงจรใช้ค ค.วงจรลูกกลอย ง.วงจรเดินเบา 7. วงจรการทำงานของคาร์บูเรเตอร์ที่ทำหน้าที่รักษา ระดับของน้ำมันเชื้อเพลิงในคาร์บูเรเตอร์คือวงจรอะไร ก.วงจรลูกกลอย ข.วงจรเดินเบา ค.วงจรใช้ค ง.วงจรความเร็วสูง 8.คอคอดของคาร์บูเรเตอร์จะทำหน้าที่อะไร ก.เกิดสุญญากาศ ข.ความเร็วของอากาศเพิ่มขึ้น ค.สุญญากาศลดลง ง.แรงดันอากาศคงที่ 9.ระบบเดินเบาจะทำงานกรณีใด ก.รถกำลังเร่งเครื่องรอบสูง ข.รถวิ่งด้วยความเร็วต่ำ ค.รถติดเครื่องอยู่กับที่ ง.รถวิ่งด้วยความเร็วสูง 10.ปั้มแรงดันสูง ทำหน้าที่อะไร ก.ดูดน้ำมันเชื้อเพลิงจากถัง ข.จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงไปยังหัวฉีด ค.ฉีดน้ำมันเชื้อเพลิง ง.ปั้มน้ำมันเชื้อเพลิงกลับถัง	

ใบงานหน่วยที่ 5
ถอด-ประกอบล้างคาร์บูเรเตอร์

ชื่อ.....รหัส.....

จุดประสงค์	เครื่องมือและอุปกรณ์
1.เลือกใช้เครื่องมือกับลักษณะงาน ได้	1.เครื่องมือที่ใช้ในการถอด-ประกอบ
2.การล้างทำความสะอาดคาร์บูเรเตอร์	2.เครื่องยนต์ที่จัดเตรียม

ให้ผู้เรียนบอกขั้นตอนการถอด-ประกอบคาร์บูเรเตอร์

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
- 6.....
- 8.....

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้แบบมุ่งเน้นสมรรถนะอาชีพและบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง/
ผล 5 มิติ / นโยบาย 3 D และ 11 ดี 11 เก่ง

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
ด้านการเตรียมการสอน					
1. จัดหน่วยการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้					
2. กำหนดเกณฑ์การประเมินครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านจิตพิสัย					
3. เตรียมวัสดุ-อุปกรณ์ สื่อ นวัตกรรม กิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนเข้าสอน					
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
4. มีวิธีการนำเข้าสู่บทเรียนที่น่าสนใจ					
5. มีกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ความเข้าใจ					
6. จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นคว้าเพื่อหาคำตอบด้วยตนเอง					
7. นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
8. จัดกิจกรรมที่เน้นกระบวนการคิด (ทักษะวิเคราะห์ ทักษะสังเคราะห์ ทักษะสร้างสรรค์)					
9. กระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี					
10. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง โดยนำภูมิปัญญา/บูรณาการเข้ามามีส่วนร่วม					
11. จัดกิจกรรมโดยสอดคล้องคุณธรรม จริยธรรม					
12. มีการเสริมแรงเมื่อนักเรียนปฏิบัติ หรือตอบถูกต้อง					
13. มอบหมายงานให้เหมาะสมตามศักยภาพของผู้เรียน					
14. เอาใจใส่ดูแลผู้เรียน อย่างทั่วถึง					
15. ใช้เวลาสอนเหมาะสมกับเวลาที่กำหนด					
ด้านสื่อ นวัตกรรม แหล่งการเรียนรู้					
16. ใช้สื่อที่เหมาะสมกับกิจกรรมและศักยภาพของผู้เรียน					
17. ใช้สื่อ แหล่งการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เช่น บุคคล สถานที่ ของจริง เอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และอินเทอร์เน็ต เป็นต้น					
ด้านการวัดและประเมินผล					
18. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล					
19. ประเมินผลอย่างหลากหลายและครบทั้งด้านความรู้ ทักษะ และจิตพิสัย					
20. ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง หรือ ผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม ในการประเมิน					
หมายเหตุ ระดับการปฏิบัติ 5= ปฏิบัติดีเยี่ยม 4= ปฏิบัติดี 3= ปฏิบัติพอใช้ 2 = ควรปรับปรุง 1 = ไม่มีการปฏิบัติ	รวม				
	ค่าเฉลี่ย				

บันทึกหลังสอน ปัญหา และแนวทางแก้ปัญหา

ปัญหาที่พบ	แนวทางแก้ปัญหา
ด้านการเตรียมการสอน	
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ด้านสื่อ นวัตกรรม แหล่งการเรียนรู้	
ด้านการวัดและประเมินผล	
ด้านอื่นๆ (โปรดระบุเป็นข้อๆ)	

ลงชื่อครูผู้สอน

(.....)

ตำแหน่ง

